

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5CoP/48/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3820200105
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Vrtochová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3820200105.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Vrtochovej a sudkýň JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Ivety Anderlovej vo veci starostlivosti súdu o maloletého: K. C., nar. X.X.XXXX, bytom ako matka, zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, dieťa rodičov: matky B. C., nar. X.X.XXXX, bytom M. N., T. XXX/XX, a otca: A. C., nar. XX.X.XXXX, t.č. v ÚVTOS Banská Bystrica-Kráľová, Sládkovičova 80, o návrhu otca na uloženie povinnosti matke informovať otca o dieťati, na odvolanie matky mal. proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 19. mája 2020, č.k. 14P/2/2020-29, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. matke maloletého uložil povinnosť vždy do 30.4., 31.8. a 31.12. príslušného kalendárneho roka informovať otca o maloletom K. C., narodenom 4.4.2015, a to o zdravotnom stave maloletého, o jeho školskej dochádzke, prospechu, mimoškolských aktivitách a iných závažných veciach týkajúcich sa maloletého a zaslať otcovi aktuálnu fotografiu maloletého. Uvedené informácie je matka povinná otcovi zaslať písomne, na adresu ústavu na výkon trestu, kde sa otec maloletého nachádza, alebo na inú adresu, ktorú jej otec maloletého oznámi. Výrokom II. vo zvyšnej časti návrh otca zamietol a výrokom III. rozhodol o náhrade trov konania tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že návrhom podaným na súde sa otec maloletého K. C., narodeného X.X.XXXX domáhal, aby súd uložil matke maloletého povinnosť informovať ho o maloletom aspoň dva až tri krát do roka a poslať mu aj fotografiu maloletého. Návrh odôvodnil tým, že jeho manželstvo s matkou maloletého bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Prievidza sp.zn. 9P/47/2017 a maloletý bol zverený do osobnej starostlivosti matke. Od roku 2017 nemá otec o synovi žiadne informácie napriek tomu, že o to matku maloletého viackrát písomne požiadal. Žiadal ju aj o zaslanie fotografie maloletého. O syna má záujem a po prepustení z výkonu trestu mieni maloletého navštevovať, lebo o to mieni súd požiadať. Matka sa k návrhu písomne nevyjadrila. Právna zástupkyňa otca maloletého na pojednávaní upresnila návrh otca tak, že otec žiada, aby matka bola povinná informovať ho o maloletom trikrát do roka, a to každý štvrtý mesiac písomnou formou na adresu jeho pobytu. Mali by to byť informácie o zdravotnom stave maloletého, o adrese jeho aktuálneho bydliska, informácia o tom, ktorú škôlku, resp. školu navštevuje, ako sa mu v škole darí a aké sú jeho záujmové aktivity a žiada aby mu matka zaslala aj fotografiu maloletého. Matka maloletého na pojednávaní uviedla, že s návrhom otca nesúhlasí. Nie je ochotná otca písomne informovať, ani mu posilať fotografiu maloletého. Od otca jej chodili výhražné listy, dokonca sa stalo, že jej volal neznámy muž, ktorý tvrdil,

že ju pozná ešte z obdobia, keď s otcom maloletého bývala v H. a snažil sa ju vylákať na kávu. Otec sa o maloletého nezaujíma a matke nepíše. Matka má tri roky priateľa a chce aby si jej priateľ neskôr maloletého osvojil. Maloletý svojho biologického otca nepozná. Matka nechce aby bol maloletý nútený stretávať sa so svojim biologickým otcom. Maloletý za svojho otca považuje matkinho priateľa a aj ho volá otec. Maloletý na ňom lipne. Matka nedokáže otcovi maloletého ani napísať. Nie je to dobré ani pre jej psychiku, vždy sa jej to všetko znova pripomína. On ubližoval nie len jej ale aj maloletému, nebude mu písať a ani posielat' fotku. Nepotrebuje aby otec maloletého za ňou niekoho posielal. Myslí si, že aj ten pán čo jej volal, bol niekto, koho prepustili z výkonu trestu. Nepotrebuje, aby mal otec ešte aj fotku maloletého, aby sa maloletému niečo stalo. Kolízna opatrovníčka uviedla, že chápe obavy matky, vzhľadom na minulosť a na povahu otca. Dieťa má však právo na kontakt s oboma rodičmi a má právo si vybrať s kým sa chce v budúcnosti stretávať.

3. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázaný nasledovný skutkový stav: Maloletý K. C., sa narodil X.X.XXXX. Pochádza z manželstva svojich rodičov, ktoré bolo rozvedené rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 9P/47/2017-71 zo dňa 21.3.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 4CoP/36/2018-101 zo dňa 18.10.2018. Maloletý bol na čas po rozvode zverený do osobnej starostlivosti matke, otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletého sumou 30% zo životného minima a súd zároveň uložil otcovi zákaz styku s maloletým. Dôvodom zákazu styku bolo, že súd mal obavu z negatívneho vplyvu otca na maloletého. Táto obava vyplývala z toho, že otec maloletého je agresívnej a nevyspytateľnej povahy. Podľa znaleckého posudku vypracovaného v trestnom konaní má sklon k manipulácii, nerešpektuje spoločenské normy, je emočne oploštený. Je nezdržanlivý, základné ladenie v kontakte s okolím je tenzné a útočné s pocitom krivdy. Bola u neho zistená aj závislosť na alkohole v III. vývojovom štádiu. Násillia voči matke sa dopúšťal aj v prítomnosti maloletého. Bol uznaný vinným zo spáchania trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby, ktorého sa dopustil voči matke maloletého a bol mu uložený trest odňatia slobody. Za uvedených okolností nebolo v záujme maloletého, aj s ohľadom na jeho útlý vek, aby sa stretával so svojim otcom, navyše ak by styk musel prebiehať v prostredí ústavu na výkon trestu. V súčasnosti býva maloletý v domácnosti so svojou matkou a jej priateľom. Obývajú rodinný dom, ktorý je vo vlastníctve partnera matky. Maloletý má v domácnosti matky zabezpečené uspokojovanie svojich potrieb na požadovanej úrovni. Matka bola zamestnaná vo firme Contitech Dolné Vestenice, od novembra 2019 je práceneschopná. Maloletý nepozná svojho biologického otca, naposledy sa videli, keď mal maloletý asi rok a pol. Matka bola spolu so synom otca navštíviť v ÚVOTS v Banskej Bystrici, ale maloletý sa otca bál a plakal. Asi pred rokom poslal otec list, kde sa mal matke vyhrázať. Maloletý považuje za svojho otca partnera matky. Matka nepovedala maloletému o jeho biologickom otcovi, mieni mu to vysvetliť, keď bude starší. Maloletý navštevuje materskú školu. Okrem bežných detských ochorení je maloletý zdravý. Otec maloletého je aj v súčasnosti vo výkone trestu odňatia slobody. S matkou o maloletom nekomunikuje, požiadavky súvisiace s jeho rodičovskými právami adresuje Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

4. Súd dospel k záveru, že ani v danom prípade nie je možné otcovi maloletého uprieť právo na informovanie sa o maloletom. Otec sa v minulosti dopúšťal násilnej trestnej činnosti voči matke maloletého. Dialo sa to aj v prítomnosti maloletého. Negatívne vplyvu otca na maloletého však bráni zákaz styku s maloletým, ktorý bol otcovi uložený v roku 2018 a je stále účinný. Uvedený zákaz bráni otcovi, aby mohol maloletému fyzicky ublížiť alebo ho ohroziť a tento zákaz môže byť zrušený až novým rozsudkom iba v prípade, že sa zmenia okolnosti. Ako však už bolo uvedené, ani tento zákaz nie je prekážkou, aby mal otec právo na informácie o maloletom. Z uvedených dôvodov súd uložil matke povinnosť, aby otca písomne informovala o zdravotnom stave maloletého, o jeho školskej dochádzke, prospechu, mimoškolských aktivitách a iných závažných veciach týkajúcich sa maloletého. Súd určil interval na informovanie v štvormesačných intervaloch a to vždy do 30.4., 31.8. a 31.12. príslušného kalendárneho roka. Matka bude zároveň povinná spolu s písomnou informáciou zaslať otcovi aj aktuálnu fotografiu maloletého. Súd zamietol návrh otca v tej časti, v ktorej požadoval aby bola matke uložená povinnosť informovať ho o adrese jeho aktuálneho bydliska maloletého a o tom, ktorú konkrétne materskú školu, resp. školu navštevuje. Súd je toho názoru, že otec momentálne aj vzhľadom na zákaz styku s maloletým, nemusí týmito informáciami disponovať a tieto informácie zároveň ani nie sú nevyhnutné na naplnenie práva otca podľa § 24 ods. 5 Zákona o rodine. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Súd vzhľadom na citované ustanovenie, keďže neboli splnené podmienky na náhradu trov konania, nepriznal nárok na ich náhradu ani jednému z účastníkov.

5. Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie matka mal. dieťaťa, v ktorom uviedla, že nesúhlasí s rozsudkom a odmieta informovať otca o synovi, nakoľko má vážne obavy o syna a o svoj psychický stav. Nevie akým právom sa domáha otcovských práv, keď už od narodenia synovi ubližoval. Keď mal syn 4 mesiace našiel jej prácu a musela ísť pracovať, lebo že ju nebude živiť a on že sa o syna postará. Nestaral sa, jej zakázal variť mu primeranú stravu a varil mu sáčkové polievky. Krmil ho štipľavou polievkou a ona nemohla zase nič robiť, lebo sa jej vyhrážal vyhodením z domu a bitkou. Nie raz prišla domov a nemohla sa dostať do bytu, lebo jej zobral kľúče a ona počula syna za dverami na zemi plakať a nemohla otca mal. zobudiť lebo opitý spal a o syna sa nestaral. Chodil s ním po krčmách až prišlo udanie na ÚPSVaR. Potom ho odsúdili. Neverí mu a odmieta ho informovať a posielat' mu fotku syna kvôli jeho bezpečnosti. Má tri roky priateľa a chce aby si jej priateľ neskôr maloletého osvojil. Maloletý za svojho otca považuje jej priateľa a aj ho volá otec. Maloletý na ňom lipne. Maloletý je šťastné dieťa a ona odmieta niečo, čoby mu mohlo v budúcnosti ublížiť. Otec maloletého je človek, ktorý spraví čokoľvek len aby sa pomstil. Maloletý svojho biologického otca nepozná.

6. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že zotráva na svojom vyjadrení z pojednávania, ktoré sa konalo dňa 19.05.2020 na Okresnom súde v Prievidzi. Maloletý má právo na kontakt s oboma rodičmi, a preto navrhoval rozsudok okresného súdu potvrdiť.

7. Otec mal. v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že nič z toho čo tvrdí matka mal., nie je to pravda, snaží sa ho očierniť. Nikdy ju nenútil ísť do roboty, bolo to jej slobodné rozhodnutie a o maloletého sa riadne staral. Rovnako nie je pravda, že jej posiel výhražné listy z výkonu trestu, nakoľko tieto sú cenzurované. To, že má priateľa ho vôbec neprekvapuje. Už viackrát bola vydatá a po rozvoade si vždy takto riešila svoju bytovú otázku. Je rád, že mu súd vyhovel a žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

8. Matka mal. v písomnom vyjadrení k vyjadreniu kolízneho opatrovníka uviedla, že naďalej nesúhlasí s rozhodnutím súdu. Otec je človek s kriminálnou minulosťou a so sklonmi k týranu od školských rokov a taký človek sa nezmení. Jeho chovanie si zažila ona aj syn na vlastnej koži. Prečo si až po rokoch spomenul, že má syna, asi preto že sa mu má končiť výkon trestu. Je proti tomu, aby sa 5 ročnému dieťaťu začalo vysvetľovať, že má iného otca, ako toho, ktorý ho vychováva a stará sa o neho. Veľa detí trpí tým, že kolízne opatrovníčky sa riadili len zákonmi a právami rodičmi a nepozerali sa na vec reálne. Jeho vlastné deti ho odmietli. Ona najlepšie pozná situáciu a nie je otec ten kto dieťa splodí, ale ten, ktorý ho vychováva, dáva mu lásku a hľadá v prvom rade na jeho potreby. Kolízny opatrovník má deti chrániť a nie vystavovať nebezpečenstvu. Veľa krát počas manželstva s otcom mal. žiadala o krízové centrum, nikdy nebolo voľné, až keď ho zobrali do väzby ju kolízny opatrovník navštívil a bolo voľné miesto, kedy to už nebolo potrebné.

9. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k vyjadreniu matky a otca uviedol, že zotráva na svojom písomnom stanovisku, ktoré bolo Okresnému súdu Prievidza doručené dňa 23.06.2020. V súvislosti s tvrdeniami matky v jej odvolaní, že „ÚPSVaR“ má deti chrániť a nie vystavovať nebezpečenstvu, že jej nebolo opakovane sprostredkované bývanie v krízovom centre, uviedol, že v uvedenom období nedisponoval požiadavkou matky o sprostredkovanie bývania v krízovom centre. Úrad matke poskytoval poradenstvo spojené s možnosťou ubytovania v niektorom z krízových centier, čo však matka odmietala.

10. Matka mal. v písomnom vyjadrení k vyjadreniu otca mal. uviedla, že všetko čo doteraz napísala je pravda a na všetko má dôkazy. Výhražné listy otec posielal cez svoju matku počas návštev, lebo vie, že listy sú cenzurované. Aj kolíznemu opatrovníkovi prišlo na ňu udanie. Z jeho strany to považuje za očiernoanie a ponížovanie a naďalej trvá na podanom odvolaní.

11. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k vyjadreniu matky uviedol, že zotráva na svojom písomnom stanovisku zo dňa 23.06.2020, v ktorom sa vyjadroval k odvolaniu matky maloletého, a tiež zotráva na písomnom stanovisku zo dňa 11.08.2020.

12. Otec mal. v písomnom vyjadrení k vyjadreniu matky a kolízneho opatrovníka uviedol, že trvá na svojom návrhu ako aj na vyjadrení. Aj kolízny opatrovník mu dal za pravdu. Matka mal. je povinná ho informovať. Matka už v minulosti mala viacero partnerov, pričom matkine vyjadrenia sú samé klamstvá a fabulácie.

13. Matka mal. v písomnom vyjadrení k vyjadreniu kolízneho opatrovníka uviedla, že trvá na svojich vyjadreniach, že jej nebolo poskytnuté krízové centrum, ale až po vzatí otca do väzby. Je pravda, že odmietla krízové centrum v Považskej Bystrici, a to preto že to bolo až potom, čo otca mal. vzali do väzby, kedy to už nebolo potrebné.

14. Krajský súd ako odvolací súd preskúmal vec podľa § 65 a § 66 CMP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správny potvrdiť podľa § 387 ods. 1 CSP, pričom v návaznosti na § 387 ods. 2 CSP odvolací súd v celom rozsahu poukazuje na vecne správne odôvodnenie súdu prvej inštancie, s ktorým sa v celom rozsahu stotožňuje.

15. Podľa § 24 ods. 5 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

16. Z citovaného ustanovenia Zákona o rodine okrem iného vyplýva, že rodič maloletého dieťaťa má právo na pravidelné informácie o svojom dieťati a to aj v situácii, keď s maloletým nežije v spoločnej domácnosti z dôvodu, že dieťa bolo zverené do osobnej starostlivosti druhého rodiča. Druhý rodič je povinný ho o maloletom informovať. Rodič má právo na informácie o dieťati aj vtedy ak mu bol styk s dieťaťom zakázaný a rovnako aj vtedy keď je vo výkone trestu odňatia slobody. Toto právo mu ani v takýchto situáciách nezaniká. Toto právo však zároveň nemôže byť vykonávané šikanóznym spôsobom a zároveň výkon tohto práva nesmie byť v rozpore so záujmom maloletého dieťaťa.

17. Preskúmaním veci bolo zistené, že súd prvej inštancie v predmetnej veci riadne zistil skutkový stav veci, nebol dôvod na opakovanie už vykonaného dokazovania ani na jeho doplnenie podľa ust. § 68 CMP. Z dokazovania vykonaného pred súdom prvej inštancie mal aj odvolací súd za preukázané, že maloletý pochádza z manželstva svojich rodičov, ktoré bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 9P/47/2017-71 zo dňa 21.3.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 4CoP/36/2018-101 zo dňa 18.10.2018. Maloletý bol na čas po rozvode zverený do osobnej starostlivosti matke, otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletého sumou 30% zo životného minima a súd zároveň uložil otcovi zákaz styku s maloletým. Dôvodom zákazu styku bolo, že súd mal obavu z negatívneho vplyvu otca na maloletého. Táto obava vyplývala z toho, že otec maloletého je agresívnej a nevyspytateľnej povahy. Násillia voči matke sa dopúšťal aj v prítomnosti maloletého, pričom bol uznaný vinným zo spáchania trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby, ktorého sa dopustil voči matke maloletého a bol mu uložený trest odňatia slobody. Za uvedených okolností nebolo v záujme maloletého, aj s ohľadom na jeho útlý vek, aby sa stretával so svojim otcom, navyše ak by styk musel prebiehať v prostredí ústavu na výkon trestu. Z dokazovania vykonaného pred súdom prvej inštancie bolo ďalej preukázané, že v súčasnosti býva maloletý v domácnosti so svojou matkou a jej priateľom, pričom maloletý má v domácnosti matky zabezpečené uspokojovanie svojich potrieb na požadovanej úrovni. Maloletý nepozná svojho biologického otca, naposledy sa videli, keď mal maloletý asi rok a pol, pričom maloletý považuje za svojho otca partnera matky. Asi pred rokom poslal otec list, kde sa mal matke vyhrázať. Otec maloletého je aj v súčasnosti vo výkone trestu odňatia slobody. S matkou o maloletom nekomunikuje, požiadavky súvisiace s jeho rodičovskými právami adresuje Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny a podaným návrhom sa domáhal, aby súd uložil matke maloletého povinnosť informovať ho o maloletom aspoň dva až tri krát do roka a poslať mu aj fotografiu maloletého.

18. Vzhľadom na vyššie uvedené, súd prvej inštancie správne dospel k záveru, že ani v danom prípade nie je možné otcovi maloletého uprieť právo na informovanie sa o maloletom. Je pravdou, že otec sa v minulosti dopúšťal násilnej trestnej činnosti voči matke maloletého, pričom dialo sa to aj v prítomnosti maloletého a bol aj uznaný vinným zo spáchania trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby, ktorého sa dopustil voči matke maloletého. V tejto súvislosti však súd prvej inštancie správne uviedol, že negatívne vplyvu otca na maloletého bráni zákaz styku s maloletým, ktorý bol otcovi uložený v roku 2018 a je stále účinný. Uvedený zákaz bráni otcovi, aby mohol maloletému fyzicky ublížiť alebo ho ohroziť a tento zákaz môže byť zrušený až novým rozsudkom iba v prípade, že sa zmenia okolnosti. Ako však už bolo uvedené, ani tento zákaz nie je prekážkou, aby mal otec právo na informácie o maloletom. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie správne uložil matke povinnosť, aby otca písomne informovala o zdravotnom stave maloletého, o jeho školskej dochádzke, prospechu, mimoškolských aktivitách a iných závažných veciach týkajúcich sa maloletého a správne určil interval na informovanie v štvormesačných intervaloch a to vždy do 30.4., 31.8. a 31.12. príslušného kalendárneho roka. Rovnako správne matke mal. zároveň uložil povinnosť spolu s písomnou informáciou zaslať otcovi aj aktuálnu fotografiu maloletého.

19. V danom prípade teda súd prvej inštancie dostatočne zistil skutkový stav a správne rozhodol, preto odvolací súd námietky matky mal. uvádzané v odvolaní nepovažoval za opodstatnené a rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

20. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

21. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).